Ն 6903 21894 ԱՊՐԻԼ 21/3 ԲԷՆԱՇԷՆՊԻՀ 35 ԻՆԱՎԻ ԱԷՆԷ ١٣١١ ՇԷՎՎԱԼ ٢٧ Ն· 6903

Մանզումայի Էֆքիար

30 ԲԱՐԱ 30

منظومهٔ افكار
صاحب امتيازى و مديرى مسئولى
قره‌بيديان
مطبعه‌سنده باب عالى جاده‌سنده ٣٦ نومرولى
دائرهٔ مخصوصه‌در

Direction du Journal
MANZOUMEI EFKIÂR
Grande rue de la Porte 36

ԱՊՕՆԱԼ ԳԻՏԷԼԻ
ԵՒԵՒՅՆԻ ԱՄԲԱՎԱԾ
Իր ամենապատշաճ 80 40
Թարգմանութիւնը պատուիրողներուն համար կը մնայ 100 50
Ընդհանրապէս հաղորդագրութիւնք տեղւոյն և դրամի շարունակեալ վճարման իրաւունքներուն նկատմամբ օրէնքը։

Սահիպ իսիյազ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մամուլը և խմբագրութիւն
Պաղչա Ալի ճատտեսինտե 36 Նիւմերօ

ԽՈՒՍԱՓՈՒԹԻՒՆ

Ս· Զատիկ եօրթուլարը միւնասէպէթիյլէ, տիւնքի զաղէթամզը պու կիւն չէզարբլիմշտիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խիւտավէնտիկեանց վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիկիկ, Գասթամոնի վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիսի սապզդ սաատ Բէշին պէյ էֆէնտիյէ,

Գասթամզնի վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիկիկ, Խիւտավէնտիկեան վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիսի սապզդ սաատ Նաֆիզ պէյ էֆէնտիյէ թէֆվիզ պուրուլմուշ վէ միւմայիլէյհիւմատան Բէշիտ պէյին մէհմուրլիյէթի սապզդասընա Ֆիրկէ թահսինտէ թահլիլքի իճրա իտիլմիկի կիպի նազիզ պէյին տախի, ուսուլլա մէզքուրլարդան վէճհլէ էմրի թահլիֆինին իճրասը զամանդա մահալլինէ թէպլիղաթը լազմէ իտա գըլէնմէսը։

Բօմա սէֆարէթի Սէնիյէսի պաշ քիթապէթի իսթիշարէ օտասը վուսավինէրինտէն սնատ։ Գուժումեան Յովհաննէս պէյ,

Բէյնա չէհպէնտերխանէսի Գանչէլարլըզը վէ Շեհպէնտէր վէքէալէթի, թէրճեմէ օտասը խիւլէֆասընտան, ըրիճ· Օսման Նուրի պէյ թէֆվիզ պուրուլմուշ տուր։

ՆԻՇԱՆ

Շահզատէկեանը ճիվանպաթման տէվլ· նէճապ· Սէյֆէտտին էֆէնտի վէ տէվլ· նէճապ· Թէվֆիգ էֆէնտի հազարաթընա մուրասսա Մէճիտի, վէ Օսմանի նիշանը զիշանլարը իհսան պուրուլմուշտուր։

Էրքեանը հարպիեէ տաեիրէսի նէ մէէմուր, էրքեանը մէզքիւրէ մի բիլիվալարընան սատ· Ապտուլ լահ բաշաեա հիւսնի խըտմէթ վէ ղայրէթի ճիհէթի իլէ իքինճի ըրիւթ պէտէն Մէճիտի,

Գրտէմ ու հիւսնիւ խըտմէթինէ պինաէն Եօզղատ ըէտիֆ լիվասը գօմանտանը միբիլիվա սատ· Օսման բաշայա թէպտիլէն իքինճի ըրիւթպէտէն Օսմանի,

«Սապահ» զազէթասը սահիպի իմթիազը սատ· Միհրան էֆէնտիէ հիւսնիւ խըտմէթինէ մէպնի իշիւնճիւ ըրիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պուրուլմուշ տուր։

Ալթընճը տաեիրէի պէյէտիէ միւտիրի աթուֆ· Պըլաք պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին զէվճէսինէ իքինճի, վէ քէրիմէսինէ իշիւնճիւ ըրիւթպէլէրտէն Շէֆգաթ նիշանը հիւսաեուն իհսան պուրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

ՐԷՍՄԻ

Գաթիէն ալ ու էսասը օյմատըզը հալտէ, պազը միֆթիտին վէ պէտ-խահան թարաֆլարընան, զաթը չէվքէթսիմաթը հազրէթի Շէհրի եարինին, կիւեա Էվրօբաեա սէյեահաթ պուլուրաճազլարընա տայիր· Էվրօբա զազէթալարընտան պազըլարընա թէլէկրաֆ չէքլինտէ պիր ֆըգրա տէրճ ու նէշր իթտիրիլիտիկի մէսմուռի ալիի ճէնապը խիլաֆէթբէնահի պույրուլարագ, պէօյլէ պիր սէյեահաթ իճրասը հազրընա, ասլա պիր նիյէթ վէ թասավվուրը Հիւսաեունու միւլիւքանէ օյմատըզընան, ասլ ու էսասը օյմաեան իյպու հավատիսին զաթիէն թէքզիպինէ իպթիտար ըլնուր։

Պու հավատիսի նէշրէ միւթէճասիր օյանլարընն թահգիգի, Զապթի նիւ թէտավիւլէ վազ օյունաճաղը հալտէ, չիմտիտէն 437 ֆրանգ իլէ իշթիրասընա թալիպլէր զուհուր իմմիշ օյտուզու ալաֆ-մայիսին իպթիտաեը թարիխիյէ, Բարիսէն քէշիտէ օյնանան պիր թէլէկրաֆնամէտէն միսսթէպան օյմուշտուր։

—Թէմմիհաթ զըսմըզդա եազըլըրը վէճհլէ Սապահ զազէթասը սահիպի իմթիեազը սատ· Նազգաշեան Մինրան էֆէնտիէ հիւսնի խըտմէթինէ մէպնի, գարիհայի իլճամասպիհաեի հազրէթի Միւրիւքեանէտէն, իւշիւնճիւ ըրիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ օյտուզընան էֆէնտիի միւմայիլէյհի թէպրիք իտէրիզ։

—Բազալեա միւնասէպէթիյլէ, բազար կիւնիւ սապահըսը, Ռումբաթրիկի ըրիւթ· Նէօֆիթօս էֆ· հազրէթլէրի, Ֆէնէր քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիֆ թազտիս իտիպ, իշպու աեին խիթամընա, տուալի էօմր ու իգպալը հազրէթի Բատիշահի եատ ու թէքրար իտիլմիշ տիր։

Զապթիեէ նազրը աթուֆ· Նազիմ պէյ էֆ· հազրէթլէրի, Ֆէնէրէ ազիմէթ իտէրէք, ասաեիշի ումումինին մուհաֆազասը զրմընտա էվամիրի լազմէ իմա իթմիշլէրտիր։

Իշպու աեինտէ, Ռուսեա, Եունան, Սրպիսթան վէ Ռումանիա սէֆիրլէրիյլէ, Գարատաղ մասլահաթկիւզարը վէ հէյեէթի մէէմուրիյնին էլպիսէեի ըէսմիեէլէրիյլէ հազրը պուլունմուշլար տըր։

Պուլկար էկզարգը տախի Պալթտաքի Սֆէթնի Ստեֆան քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիֆ թազտիս իթմիշտիր։

—Զաթը ալիի հազրէթի Սատրազամի, բազար էրթէսի սապահ, Ինկիլթէրա սէֆիրի ասալ, Սըր Ֆիլիբ Գրըրի ճէնապլէրինի զիեարէթ պույուրմուշլար տըր։

—Մէէզունէն մէմլէքէթի ճանիպինտէ պուլունան, Ռուսեա սէֆիրի ասալ, Մ· Նէլիտօֆ ճէնապլէրինին ըրիւթպէսի, Բասգալեա եօրթուլարը էնասընտա, միշավիրի խասլըղա թէրֆի գըլընմըշտը։

Միւշարիւէյհ ապրիլին 27ինտէ շէհրիմիզէ ավտէթ իյլէեէճէքտիր։

—Պուղտանտա եաշ պէլտէսիյլէ ճիվարընտա, շիտտէթլի գասըրղա իճրայի հիւքմ էյլէտիկի էնատէ, պիր եանկընն զուհուր իտէրէք պէլտէի մէզքիւրէ ճիվարընտա քեային տան պալթա վէ օ տախի պիլ մուգապէլէ դուրշունա Հիւսէյինի հէրճ իտէրէք հէր իքիսինին տախի, էսէրի ճէրհտէն վէճհաթ էյլէտիքլէրի իշարաթը թէլէկրաֆիեէտէն տիր։

—Մէէզունէն Վիէննատա պուլունան Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին Տէրասատէթ յէֆիրի պարօն Գալիս ճէնապլէրի, իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժոզէֆ հազրէթլէրինին նէզտինէ գապուլ օյունմուշտուր։

—40 միլիօն ֆրանգտան իպարէթ օյան Օսմանլը իսթիգրազը ճէտիտտինին էսհամը 425 ֆրանգ պէտէլ իլէ, ալաֆ· մայիսին 10ունճը կիւն, ալաֆ· մայիսին 10ունճը կիւն հալտէ, չիմտիտէն 437 ֆրանգ իլէ իշթիրասընա թալիպլէր զուհուր իմմիշ օյտուզու ալաֆ-մայիսին իպթիտաեը թարիխիյէ, Բարիսէն քէշիտէ օյնանան պիր թէլէկրաֆնամէտէն միսսթէպան օյմուշտուր։

—Թէմմիհաթ զըսմըզդա եազըլըրը վէճհլէ Սապահ զազէթասը սահիպի իմթիեազը սատ· Նազգաշեան Մինրան էֆէնտիէ հիւսնի խըտմէթինէ մէպնի, գարիհայի իլճամասպիհաեի հազրէթի Միւրիւքեանէտէն, իւշիւնճիւ ըրիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ օյտուզընան էֆէնտիի միւմայիլէյհի թէպրիք իտէրիզ։

—Բազալեա միւնասէպէթիյլէ, բազար կիւնիւ սապահըսը, Ռումբաթրիկի ըրիւթ· Նէօֆիթօս էֆ· հազրէթլէրի, Ֆէնէր քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիֆ թազտիս իտիպ, իշպու աեին խիթամընա, տուալի էօմր ու իգպալը հազրէթի Բատիշահի եատ ու թէքրար իտիլմիշ տիր։

Զապթիեէ նազրը աթուֆ· Նազիմ պէյ էֆ· հազրէթլէրի, Ֆէնէրէ ազիմէթ իտէրէք, ասաեիշի ումումինին մուհաֆազասը զրմընտա էվամիրի լազմէ իմա իթմիշլէրտիր։

Իշպու աեինտէ, Ռուսեա, Եունան, Սրպիսթան վէ Ռումանիա սէֆիրլէրիյլէ, Գարատաղ մասլահաթկիւզարը վէ հէյեէթի մէէմուրիյնին էլպիսէեի ըէսմիեէլէրիյլէ հազրը պուլունմուշլար տըր։

Պուլկար էկզարգը տախի Պալթտաքի Սֆէթնի Ստեֆան քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիֆ թազտիս իթմիշտիր։

—Զաթը ալիի հազրէթի Սատրազամի, բազար էրթէսի սապահ, Ինկիլթէրա սէֆիրի ասալ, Սըր Ֆիլիբ Գրըրի ճէնապլէրինի զիեարէթ պույուրմուշլար տըր։

—Մէէզունէն մէմլէքէթի ճանիպինտէ պուլունան, Ռուսեա սէֆիրի ասալ, Մ· Նէլիտօֆ ճէնապլէրինին ըրիւթպէսի, Բասգալեա եօրթուլարը էնասընտա, միշավիրի խասլըղա թէրֆի գըլընմըշտը։

Միւշարիւէյհ ապրիլին 27ինտէ շէհրիմիզէ ավտէթ իյլէեէճէքտիր։

—Պուղտանտա եաշ պէլտէսիյլէ ճիվարընտա, շիտտէթլի գասըրղա իճրայի հիւքմ էյլէտիկի էնատէ, պիր եանկընն զուհուր իտէրէք պէլտէի մէզքիւրէ ճիվարընտա քեային պիր գասապա քեամիլէն եանմըշտը։ Գասապաեի մէզքիւրէնին էհալիսի ումումէն Մըսսէվի օյուպ, մուգու պուլան խասարաթը քիւլիեէնին մըգտարը հէնուզ թայէին օյունամամըշ տըր։

—Վարչավիտան իմա օյունան խապէրլէրէ կէօրէ, Լէհիսթանընն Զանօֆ գասապարընտա տախի պիր հարիգ զուհուրիյլէ, մէզքիւր գասապա քեամիլէն մէօհթէրէք օլմուշ, վէ 8000 այիլէ եէրսիզ գալմըշլար տըր։

—Պէլճիգա տէվլէթի, Պրուսսա պիր գօնսօլօս վէքեալէթի մէէմուրիեէթի իհտաս էյլէմիշտիր։

—Ուն գարանընտա եօրկինին էքմէքճի տիւքքեանընընն պաճապսընտան էվվէլի կիճէ սաաթ 4տէ աթէշ զուհուր իմմիշ իսէտ, եէթիշիւէրէք պասարբլմըշտը։

—Պրուսա հարիր տարիբէթալի իմթիխաղ օյունմագ իւզրէ, ինա գելընան պինա քիշատ իտիլէրէք, պու սէնէ տէրսլէրինէ իպթ տար գելընմը, վէ միւտավիմին տէֆթէրինէ 67 քիշի գայտ օյունտու զամանտէն եազըլմըշտը։

—Ապրիլին 22ինտէն 30ունա գատար Սուվէյշ գանալընտան 124 սէֆինէ կէչմիշ, վէ պունլարտան 2,410.000 ֆրանգ միրուրինէ ալընմըշտը։

—Իզմիր մէօթէպէրանընտան Պալեօզեանի իզզ· Մանաթէս վէ Սբար թալը զատ իզզ· Թագէօր էֆէնտիլէր, պու քէրրէ Իզմիր Պէլէտիյէ մէճլիսի ազալըղընա նատպ ու թայէին օյունմուշլար տըր։

—Թիւճճարը մէօթէպէրանտան Գուրյոնճեան բրիճ· Յակոբ էֆէնտի պու կիւն Ցիարպէքիրէ միւթէվէճճիգէն չէհրիմիզտէն հարաքթէր էյլէեէճէկի մալիւմաթը մախսուսէ միզտէն տիր։

ՀԻՆԱՆԷԹ

Էվվէլի կիճէ ֆէնէրտէ տէհշէթլի պիր ճինանէթ վուգու պուլմուշտուր։

Բիսուսմաթ մուհաֆազա մէէմուրլուզունտա պուլունան Էմին էֆ· մուհաֆազա կիւլիպէսինտէ օթուրմագտա իքէն, սաաթ 2 գարարլարընտա, մէզքիւր կիւլիպէտէնին եանընտա, պիր իքի չախսընը պիր պիլէրէրինէ իմթալէի լիման իլէ, միւնազասա իմմէքտէ օյտուգլարը նը իշիթմէսիյլէ, միւնազասընն մէնի իշիւն կիւլիպէտէն տըչարը չըգմըշ, վէ միւնազասայի թէքքին իտէճէք պիր իքի սէօզ սէօյլէմիշ իսէտտ, էշլասը մէրգումէ պունտան հիտտէթլէնէրէք, զէվալը էմին էֆէնին վիճուտինին բասթ կէթիրտիկի եէրինէ պիրիսի պունչաղը նը սարլաեարագ։ Ֆիրար իմմիշլէր վէ Էմին էֆ պիր էլիյլէ գապուրզա քէմիքլէրի իւզէրինտէքի եարաեի թութուգ, կիւճհալ իլէ ճատտէեէ գատար կէլմիշ, վէ գարագօյա եագընն պիր մահալտէ, անճագ (վուրուլտում) սէօղիւճիւ սէօյլէեիպ եէրէ տիւշմիշ տիր։

Մէճրուհ տէրհալ խասթախանէեէ նազլ օյունմուշ իսէտ, ալտընը եալալարտան վէֆթաթ իմմէսիյլէ, միւվաճէհէ միւմքին օյամիշտը գասապա քեամիլէն մէզքիւրէ գաթիլլէրտէն պիրի պալըզմը, վէ տիկէրի թուլումպաճի օյարագ հէր իքիսինտէ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

ԳՕԼԷՐԱ

ՐԷՍՄԻ· — Համա օյունն չէհգիմիզտէ գօլէրատան հիչ պիր էսէր կէնիրլիյէմիգ, ասվալը տրհնիէսի ումումիեէտ ֆէճիանատա ենը։

Սիվաստա ապրիլ 14ինն 15է գատար 76 միւսապ, վէ էսկի վէ եէնի միւսապլարատան 36 վէֆիեաթ· ապրիլ 5ինն 16եա գատար 61 միւսապ, վէ էսկի միւսապլարատան 30 վէֆիեաթ, ապրիլ 16տան 17եէ գատար 63 միւսապ, վէ էսկի վէ եէնի միւսապլարատան 17 վէֆիեաթ ապրիլ 17տէն 18է գատար 67 միւսապ զուլ, էսկի վէ եէնի միւսապլարատան 23 քիշի վէֆաթ իմմիշտիր։

Բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 8տէն սալը կիւնիւ սաաթ 8է գատար, Սիվաստա գելէրատան 25 քիշի վէֆաթ էյլէմիշտիր։

Ա.ՑԳ Ա.ՑԻՆ

Ս· Զատիկին պիրինճի կիւնիւ սապահըսը, Մայր եկեղեցիսէ Սէրֆերեան Դեր· Տ· Սիմէօն Արբաղան Արքեպիսկոպոս, Ամեն· Ս· Պատրիարք Հայոց հազրէթլէրինէ վէքեալէթէն, վէ գատընալար թարաֆընապ տախի Բաթրիք վէքիլի ճէվահիրճեան Դեր· Գաբրիէլ Ս· վարդապետ Գուտտասը Շէրիֆ թազտիս իմմիշլէրտիր։

Քէզալիք եէվմի մէզքիւրտէ, բաեէթախթը սաեիր պիլճիւմէ քիշիսէլէրինտէ տախի աեինի ըուհանի իճրա իտիլմիշ, վէ մէթպուի մուֆախխամըմզ Բատիշահը թէպաարէրվէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի իշիւն տուալար օգունմուշտուր։

Ս, Զատիկին էյք կիւնիւ ինկիլթէրա վէ Իրան սէֆարէթլէրի պիրինճի թէրճէմանլարը, Սըր Սանտիսըն իլէ Յովհաննէս Խան, Բաթրիքխանէեէ կիտէրէք, վէճիլ Հայոց Սուրբ Թարաֆընտան գապուլ օյունուզ, ըէսմի թէպրիքի իյգա իմմիշլէրտիր։

Զատիկին իքինճի կիւնիւ ճէվահիրճեան Դեր· Գաբրիէլ Ս· վարդապետ, ըէֆգաթընտա Յակոբեան Դեր· Վահան վէ Գալբագճեան Դեր· Եղնիկ վարդապետլէր իլէ, Բազ· Ժողովազասընտան Եուսուֆեան իզզ· Տիգրան, վէ Թորոսեան իզզ· Յովհաննէս էֆ·լեր, վէ Բաթրիգխանէ գաբու քէհեասը Ֆրէնկեան սաատ· Աբրահամ էֆ· պուլունտուգլարը հալտէ, Ֆէնէր Բում Բաթրիգխանէսինէ ազիմէթ իտէրէք, ըէսմի թէպրիքի իգա էյլէմիշլէր տիր։

Պատէհու Օրթաքէօյէ կիտէրէք Պուլկար էկզարքը էֆէնտիէ տախի բասիմէի թէպրիքի իգա էյլէմիլէ տիր։

Կիւրին միւթէպէրանընտան բրիճ· Մինասեան Մ· Սարգիս էֆէնտինին վալիտէսի՝ Ս· Երուսաղէմ վանքընա Ց Օսմանլը լիբասը ինտա իմմիշ տիր։

«ՔԱՆԶԻ ՑԱՐԵԱՒ»

Մատ՝ Իբ. 6.

Քրիստոնեայ ազգեր ամեն տարի կը տօնեն Տեառն մերոյ Քրիստոսի Հրաշափառ Յարութիւնն։ Այս տարի Արեւմտեան եկեղեցիք տօնեցին Քրիստոսի Յարութեան օրն հինգ շաբաթ առաջ քան զԱրեւելեան Եկեղեցիս։

Քրիստոսի Յարութենանը վրայ յետագայ հակիրճ խորհրդածութիւնք կրնայ նշանակուիլ.

Նախ Քրիստոսի Յարութիւնը իրողութիւն է.

Անիկա՝ կարծիք, պլպաանութիւն, խորհուրդ, վարդապետութիւն, դաւանութիւն կամ Աստուածաբանութիւն չէ։ Եթե Յարութենան Քրիստոսի քաղուածք այլ և այլ ժամանակներու և դանդան տեղերու մէջ տեսան զնա և խօսեցան ընդ Նմա։ Այո, ուրացողն Պետրոս, թերահաւատն Թովմաս, և առ ահի ցրուեալ առաքեալք որ պէս և այլք տեսին զնա։ Տես Ա. Կորնթ. Ե. 5—8։ Զիք երբէք տարակոյս իրենց մէջ թէ Քրիստոս յարեաւ էր ի մեռելոց։ Թովմասի թերահաւատութիւնն իւր ընկեր առաքելոց անկեղծութեանն անձնուիրելի ապացոյց է։ Յիրաւի Քրիստոսի կենաց մէջ՝ սրբութիւն, Նորա բանից մէջ՝ զօրութիւն, հրաշալից մէջ՝ մեծութիւն, մահուանը մէջ՝ վսեմութիւն, բայց Նորա Յարութեանը մէջ՝ իւր Աստուածութիւնն կը փայլի։

Երկրորդ։ Քրիստոսի Հրաշափառ Յարութիւնը Քրիստոնէական կրօնի ամենամեծ փաստերէն մին է։ Զեմք սիալիր եթէ ըսենք թէ Նա Քրիստոնէութեան հիմն է։ Քրիստոսի Յարութիւնն Քրիստոնէութեան հետ անմեկնելի կապակցութիւնն ունի որ եթէ մին կործանեմ միւսն ինքնին կը կործանի։ Տես Ա. Կորնթ. 13, 14, 17, 18։ Յիրաւի եթէ Քրիստոս Յարութիւնն առած չէր։ առաքելոց քարոզութիւնը ոչ միայն ընդունայն եղած պիտի լինէր, այլ իրենք ամենախղճալի խաբեբաք պիտի հանդիսանային աշխարհի առջեւ։ Այս է պատճառն որ երբ անհաւատք կը ջանան հերքել Քրիստոնէութիւնը իրրեւ ճշմարիտ կրօնք, կը թափեն իրենց ուժն ջնջել Քրիստոսի յարութիւնն և Նորա փաստերն, իրրև անկարելի իսն համարելով զայն, հիմնելով ի բրենց փաստաբանութիւնն ֆիզիքական իրողութեանց վերայ։ Երեւելի Հրեայ մատենագիրն, Սբինոզա, ըսած է թէ «եթէ կարենայի հաւատք ընծայել Քրիստոսի յարութեանն անմիջապէս Քրիստոնէութիւնը կընդունէի»։ Ներկայ դարուս մէջ ապրած Գաղղիոյ անհաւատից ամենէն նշանաւորն Ռէնան (որ վախճանեցաւ մօտերս) իւր Քրիստոսի կենաց պատմութեան գրքին մէջ ճգնած է մեկնել և փաստաբանել Քրիստոսի Յարութիւնն, ըսելով թէ՝ Քրիստոս կանխաւ ըսած էր թէ Յարութիւն պիտի առնէր։ և Առաքեալք յափըշտակուելով իրենց վարդապետին յարութեան երեւակայութեամբն զայն քարոզեցին իրրեւ ճշմարիտ իրողութիւն։ Արդարեւ այսպիսի եզրակացութիւն մը ընդունելի կըրնար համարուիլ, եթէ պարագաներն համապատասխանէին, բայց ընդհակառակն Առաքելոց կեանքն և իրողութիւնք պարզապէս կը ժխտեն Գաղղիոյ անհաւատին գաղափարն։

Երրորդ։ Քրիստոսի Յարութիւնն ապացոյց մ'է թէ մեռեալք պիտի յառնեն։ Քրիստոսի յարութեամբն Քրիստոնէից յաւիտենական յոյսերն կիրականանան, թէ մահն յաւիտենական քուն չէ։ Քրիստոնեայն մահուան անվրդովն մէջ յարութեան յոյսով կրնայ ազատակել։ «Մահ ո՞ւր է խայթոց քոյ։ Քրիստոսի Յարութիւնն ապացոյց մ'է թէ կայ հանդերձեալ աշխարհ մը յանկոյս գերեզմանի։ Արդարեւ եթէ մարդ պիտի մեռնի իբրեւ անասուն, ի՞նչ պատճառ կայ չապրելու, անոր պէս։ Եթէ մեռեալք պիտի չյառնեն, յանժամ Քրիստոնէութիւնը մարդկութեան ամենաոխերիմ թշնամին, և նորա հետեւողք աշխարհիս ամենաողորմելի արարածին համարուելու են։ Յիրաւի հաւատացեալի մը մահն սկեպտիկեանի մը մահուան, առաջնոյն կենարար յոյսերն, վերջնոյս տխուր երեւակայութիւնն նախընտրելի են։

Չորրորդ։ Քրիստոսի Յարութիւնն Սրբազան Առաքելոց վրայ ունեցած ազդեցութիւնն խիստ նշանաւոր է։ Քրիստոսի Յարութիւնն կեանք չնչեց Առաքելոց։ Նոքա հասարակ անձինք էին։ չունէին աւելի տաղանդ, ուսմունք կամ գիտութիւն քան զայս որոնց վ պայարեալ էին։ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս երեք կամ չորս տարիներ անոնց վարդապետն և առաջնորդն էր։ Նորա ներկայութիւնն, քարոզութիւնքն, աղօթքն, առակներն, խրատներն, հրաշքն, և անզուգական կեանքն Առաքելոց մեծ սփոփանք էր։ Բայց Քրիստոսի մահուամբն իրենց բոլոր յոյսն յօդպ ցնդերով, չկար ուրիշ զօրութիւն զանոնք միացուցանելու, կամ ուրիշ միջոց մը որով կարենային իրենց վարդապետին կրօնին տարածմանն ձեռնարկելու, բայց ի սա ճշմարտութեան թէ Քրիստոս կենդանի էր, թէ Նա յարեալ էր ի մեռելոց՝ Քրիստոսի Յարութիւնն Առաքելոց յոյսերն յարոյց որպէս թէ ի Գերեզմանէ։

Դարձոց Առաքելոյն և նոցա թղթերն ուշադրութեամբ վերծանողն կրնայ տեսնել թէ՝ Քրիստոսի կենաբար Յարութիւնն Առաքելոց կենաց և մտաց մէջ մեծ դիրք բռնած էր։

Նոքա՝ թէ իրենց առանձին և թէ հրապարակային քարոզութեանց և խօսակցութեանց մէջ Քրիստոսի Յարութիւնն հանապազ մի՛շէին։

Քրիստոսի Յարութիւնն գրեթէ ասոնց բնաբանն և նշանաբանն էր։ Պետրոս Առաքեալ որ քիչ ժամանակ առաջ ուրացած էր զՅիսուս խեղճ աղախնոյ մը առջեւ երիցս, կը կանգնէ առաջի հազարաւորաց յորն Պենտէկոստէի և կը քարոզէ զխաչելեալն ամենայն քաջութեամբ և համարձակութեամբ։ Վկայութիւն տալով Նորա փառաւոր Յարութեանն։ Նմանապէս բոլոր Առաքեալք հիանալի և անվեհեր հաւատով ոչ միայն Պաղեստինու երկրին այլ բնվանդակ Հռովմայու կայսրութեան մէջ քարոզեցին զՅարեալ Քրիստոսն, և նոցա քարոզութեան արդիւնքն մեծ եղաւ։ Քրիստոնէական առաջին դարու մէջ բազմաթիւ հաւատացեալք կային մինչեւ երկիրներու մէջ, մինչդեռ երկու դար վերջը նաղովբեցի Յիսուսի կրօնն Հռովմայի տէրութեան պաշտօնական կրօնն, և Քրիստոսի խաչն աշխարհիս ամենամեծ տէրութեան պանծալի դրօշն եղած էր։

Հինգերորդ և վերջապէս. Քրիստոսի Յարութիւնն կը լեցուներ զմեզ երկնային ուրախութեամբ։ «Քանզի Յարեաւ» հրեշտակային պատգամն առ կանայս Գալիլէի էր մեծ աւետիս։ Մի և նոյն պատգամն կը լեցուներ այսօր մեր սրտերն անպատում հրճուանօք։ Երբ կը շրջապատիմք Քրիստոսի ցուրտ և տխուր Գերեզմանը։ Երբ կը տեսնեմք Գերեզմանի դուռն, պաշարեալ Հռովմայեցի պահապանօք, կնքեալ կայսերական դրօշմիւ, երբ կերեւակայենք լացող և ողբացող իւղաբեր կանայքն։ քանի օ՞ն կը տրոփին մեր սրտերն, կարտասուեն մեր աչքերն, կը դողդղան մեր ծունկերն և կը պապակին մեր լեղուներն, բայց ահա՛ Հրեշտակն, վսեմ լոյսն, գլորեալ տապանաքարն, Յարեալ Քրիստոսն, ահաբեկեալ պահապանքն, ցնծալից կանայքն։ ։ ։ ո՛հ առաւօտ լուսոյ է ։ ։ ։ Այս է յաղթութիւն, Այս է Զատիկ և Յարութիւն։ Երգեմք՝ ցնծալից։

«Քրիստոս Յարեաւ ի մեռելոց,
Մահուամբ զմահ կոխեաց,
Եւ յարութեամբն իւրով,
Մեզ զկեանս պարգեւեաց։
Նմա փառք յաւիտեանս, Ամէն։»

Դ. Յ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

10 Ապրիլ 1894.
Պօսթօն

ՖԱՄԻԼԵԱ

Զօգ չէ՛ զ. ինսան նասրլ մութաւա իտէճ էյինի չմոլրը. ա՞ր այրը կէօրիւր տինէլմին քի, հագդլրտրրլար. չու հալտէ նէ տէնիլ պիլիր.

Ֆագաթ էյիճէ տիգգաթ վէ ագլը նէլիմէ միւրաճաաթ իտիլիր իսէ, էթրաֆը իլէ մուգայիէսէ օ՛ լունուր. վէ հմգիգէթի մասլահաթ տախի գօյայլրգ իլէ պուլունուր.

Ֆամիլեա Ալէմի, ճէսիմ պիր Ալէմ տիր. Ֆամիլեա վազիֆէլէրի, ֆէվգ էլ դատէ նազիք վէ միւհիմ օրտուղու միւսէլլէմ տիր.

Ֆամիլեանը վէ վազիֆէլէրի հագդընտա, էրէնճէ մէգալէլէր եազրլմրլ վէ եազմագտան կէրի գալընմամրլ իսէտէ, նէ չարէ քի, միլլէթիմիզին ֆամիլեա ղիւմրէսի, հէնուզ իսթիֆատէ իտէմէմիշ, եանի, վաճիպ օլան նօգթաեա գիւտէմ նիհատէ օլամամրլ տրը. Մէկէրչի տուրուպ տուրմագտա տրը. խալրլ՝ խալրը. տաեիմա հարաքէթ էթմէքտէ վէ իլէրի իլէրի կէթմէքտէ տիրլէր. ֆագաթ, նէ չարէ քի, էնզարը ալէմտէ հիւսնիւ չէօհրէթ գաղանրլամաեօր. հարէքեաթը զահիրէլէրի, վէ մուամէլաթը պաճիրէլէրի մինիլու, վէ տահա զիեատէ խուսուսաթը մէսաթռէբ վէ աճվալը տախիլիեէլէրի, հալա, ՇԷվագ ըստան ազատէ տէմիլ տիր.

Բէյնէնէ լզրար իտէյիմ քի, միւսթէսնալարրմրզ վարտրը. անլէրին հէր աթմար ու էֆքէնճրը, միլլէթիմիզին պահի խալը ու իթիպարը տրը։ Իշթէ՛, տիկէր ֆամիլեալարրմրզա նիւմունէ օլմագ, վէ անլէրտէն հիւսնիւ իպրէթ ալընմագ իւզրէ, պու զիւմրէտէն պահս իտէճէեիմ. ումարրմ քի, ճիւմլէ ֆամիլեալարրմրզ, անլէրէ մուեին ու մուավին օլուրլար. վէ պէնզէմէեէ չալըշըրլար.

Սէօղիւմիւզ աճաեիպ կէօրիւնէմէզ. էէնանֆ վէ ֆուզարա ֆամիլեալարրմրզն զէնկինէրէ քուեպիմէսի վէ օնլարա պէնզէմէսի միւմքիւնմի՞ տիւր։ տէնիլէմէզ. զիրա, հէր նէ գատար, թէֆքիրգի սընֆի իթմէմիշ, վէ հաթթա, էնանֆ սու ֆազրը ֆամիլեատան պուլունանլարրն տախի, մուճիպի իմթիսալ հիւսնի հալտէ օլուուգլարրնը արդ իթմէք ազմինտէ պուլունուեօր իսէմտէ, ինչէ նիչէ վէխիմ վէ միւզիրը վէսիլէրտէ, զէնկին ֆամիլեալարա պէնզէմէք իչիւն, ատէթա եարըշա չրգան, էնանֆ վէ ֆազրը գարըլարրը, գըզլարրը, էլզէմ վէ ֆաեիտէլէրի միւսէլլէմ օլան խուզսուզարտա, անլէրէ պէնզէմէլէրի, մէկէրչի միւմքին տեեիէ մի՞ տիրը ճէվապրնը թէէխիր իտէմէմ. Հիւսնիւ հալ՝ սէրվէթ վէ մալու մէնալ սահիպի օլմագտա տեեիլտիր. հիւսնիւ հալ՝ մանէվի վէ ֆազիլէթ տիր քի, եալընըզ իգթիսարը մատտիյէ սահիպի օլմաղա մէօհթաճ տէեիլ տիր. վէ պա խուսուս, ֆազիլէթէ հատտ ու հուտուտ գօնուլմամըշտըր. ֆազիլէթտէ, զէնկինին պիր լիբասը՝ էնանֆրն գըրդ վէ ֆազրրն օն բարասը իլէ դըյաս գապուլ իտէպիլիր ։ ։ ։

Իշթէ պիր զէնկին գատրն. հէմտէ սահիհէն զէնկին. չէօյլէ քի, զէվճի վէ էվլատը վար. ումուրու պէյթիեէ, վէ պէօեիւճէք տաեիրէ սահիպէնի տիր. այտա 30 լիրա տախի միւսթագիլէն վէ խուսուսի իրատա մալիքէ տիր. զէվճի իսէ, պաղդաճա եանի քէնտինէ մախսուս սէրվէթի վէ թիճարէթի երպապընտան տրը. եէթիշմիշ վէ եէթիշմէքտաէ պուլունմուշ օլան գըզլարըտա վար. տիմէք իսթէրիմ քի՝ վալիտէլերին ազլընը ֆիքրինի տաեիմա իշղալ, վէ քեանունը գալպլէրինի հէր ան իշթիալ իտէն ճանբաբէլերիտէ վար տրը։

Տիկէր պիր զէնկին գատրն. հիչ էվլատը օլմաղընտրը, զէվճինին օլտուգճա խաթրը սաեբլանճաղ գատաբ մալիք օլմուղու սէրվէթ, հէր հալ ու քեարտչ, զէվճէնին թահթը էմբրինտտիր. խանէլերինտ՝ զէվճու զէվճէնին ազրապալարընտան օլուպ, պազրը տայիմի, վէ պազրը տէվամի օլարագ, հէր կիւն 8—10 ատէմ պուլունուր։

Պիր տիկէր զէնկին գատրն տահա. ֆագաթ նասրլ վէ նէ թարդտա զէնկին գատրն տէյու զանն ի սէրբինիզ ։ ։ ։ թաարիֆ իտէյիմ, ֆրանգը պըրագրպտա, Մէճիտիյէ չէյրէկի հիսապընա կիտէր ի սէք, մէշհուր «Միլիոնէր» լէրին սըրասընա կէյմէկ չաեան, էրէլի սէրվէթ ու չէօհրէթ օլուպ, անճագ ավամ թապիրինճէ, «վար եէմէզ» եանի տաեիմա, էքսիլմէեիպ իլա արթըրմագ սէվտասընա—իլէթինէ գաբըրմրզ ֆլտուղունտան. սէվագ վէ խայրաթ իչիւն էլինտէն բարա ալմագլրգ, էրէնճէ կիւճ պիր չէյ տիր. հաթթա խանէսինին եէվմիյէ լէվազիմաթը թէտարիք իթմէք իւզրէ, զէվճէսինէ ճիւզ վի պիր մրգտար բարա վէրիպ, հէր կիւն տախի, վէքիլխարճտան հիսապ ալըրճասընա, միւֆրէտաթը մէսաբիֆի թահգիգ իտէր ։ ։ ։ պուդատրնը տախի, տէօրտիւ զըզ վէ իքիսի երքէք օլարագ, ալթը նէֆէր չօճուգլարը իլէ, պիտէ գաերն վալիտէսի պուլունմագտատրը։ Մէրզում գային վալիտէնին խուեու խուսուստա հէր սուրէթտէ օղլունուն հիսսիեաթինա միւթապէգ տրը։

Իշթէ պիր նէֆէր տախի ֆագրբէ գատրն, զէվճի, պիր օղլու վէ իքի գըզը պուլունմագտա օլուպ, զէվճի, համալրգ, վէ օղլու տախի, թէրզի չբրագլրզը իտէրէք, մահիյէտ իքի մէճիսիյէտ իճմալը, պօսթանա միւլլաֆրգ ալշագ վէ մալիլի խարրպ պիր խանէնին, պիր օտասըյլա պիր սուֆաճրզաղընը մէսքեան իթթիֆագ, վէ գանաաթքեարլրգ իլէ վէֆատարլրզա, միսալը միւքէմմէլ գաերլմագա էլեեգ պիր հալտէ եաշաեարագ, կիճէ կիւնտիւզ ճէնապը Ալլահա, նուզումուն խալը ու սէլամէթ վէ սաատէթի հագդընտա տուա վէ նիեազ իթմէքտէէր իբէն, երկիթ համամ՝ խաթթալանրզ էօլտիւ, պիրազ վագրթի կէչէր կէչմէպ-կէնճ-տէլիգանը օղլու տախի, բէտերինին մէզարը եանընա կէօմիւպտիւ ։ ։ ։ Զէվաղը գատրն, թէնէլլի զանուլ իտէմէէճէք հալտէ, տիկսուն վէ մահզուն օլարագ. վէ պահուհուս կէչիմտէն ճիզ զալարագ, պիրի 6, վէ տիկէրի 2 եաշլարընտա, իքի նէֆէր գըզլարը իլէ տուլ վէ մէճմուլ գալմրզ տրը։ Գանու պօմիտանուն ինանէյէէթ վէ մուավէնէթլերիյլէ չամաշրը երգաեըճրլրգ եօլոճնուլթուլթուպ, պէն կիւճիւք իլէ եաշամագտա վէ պիր թագրիպ պէօեէք գրգընը, «որբանոցնա գապուրիթ ֆրրմիշ վէ քի՝ չէճէ յինիտէ խաեբրիսահ պիր քահանայ խանէպինէ կէօնտերիպ. թաշիմ ու թէրպիեէլերինէ չարէ պուլմուշ իսէտէ, սուրէթի ինթիսայընը վէ կէօղ եաշընը թաարիֆ իտէմէմ։ Պիր թաբաֆ միւթէվէֆալարրն էպէտի զապպուպէթի՝ վէ պիկէր թաբաֆտան «որբանոցնաբի չօճուղունդու վէլեվ պէնէաֆ պիր տէֆա օլանն կէօրէպիլմէք ինպպալինանէն մաշբուտ օլարագ, հագդընտա տուրուղու հասրէթի, հէրան գալպինի աթէշտան էյլէմէքտէտէր,

ԱԿՕԳԱԹ

ԻՄԼԱՕՍԱ ՏԱՑԻՐ

(6900 Նիւմէրօպտն մապատ)

—Պորճունու էօտէմքտէն ատիզ գալան թիւճճարրն նէ՞ եաբմասը լաղրմ տրը։

—Պէեան օլունտուղու վէյհ իլէ, ախղուիթիասընտան իլէրի կէլիպ վատէսի պիթմիշ օլան պօրճունու թէէտիեէտէն նայար գալտրը, վէ պէօրլէճէ՝ ումուրու սէրթէտտար օ՛ լուպ, մուամէլէսինէ տէվամ էյլէսմէքլիք, միւղաեիգասընն արթամասընա սէպէպ օլաճաղը անլայըլտրը հաղտէ-մէրազ ապէալաճաղլրը պուլունան թիւճճարլարա միւրաճաաթլա, սուլհէն թէսվիեէեի մալահաթ իթմէկէ չալըշմալրտրը. չաեէտ քի, միւնասիպ պիր սուրէթ հասրլ օլամագ իսէ, «իւչ կիւն զարֆընտա», պուլունտուղու մահէլին թիճարէթի մահբէմէսի բիեասէթինէ խիթապէն, պիր գրթա արգուհալ իլէ, ատիղ հալտէ (իֆլաս հալինտէ) օլտուղունու խապէր վէրմէճի, «մէճպուրի» վէ լաղրմ տրը։

—Մէղքիւր արդուհալտան մասոտ, պաղդա պիր չէյ տահա լաղրմ մը տրը։

—Էվվէթ, պիրտէ «իճմալ» (պիլանչօ) տէֆթէրի վէրմէքլիք լաղրմէն տիր. չէնլէ՞ քի, մէղքիւր իճմալնա, մանգուլ վէ դալրը մանգուլ պիլ ճիւմլէ էշնա մէ էմալքընը ճինսէրի, մրգտարը վէ դրմէթլերի իլէ, զիմէմաթը (ալաճաղլարը, պօրճլարը). քնար վէ դարարը, վէ մէսարիֆաթը քէյֆի; եէթլերի միւֆրէտաթէն եաղրլարագ, զիյրինէ՝ թարիխ վէ իմզա գօնուլմագ լաղրմ տրը, չաեէտ, մէղքիւր իճմալ վէրիլէմէզ իսէ, սէպէպինի պէեան էյլէմէքլիք, եանի զիքր օլունան արդուհալտա, իճմալ տէֆթէրինին եա մէրպուրթէն թագտիմ իտիլտիյի, եախօտ վէրիլմէտիյինին ասրլ վէ սահիհ սէպէպլէրի եաղրլմրզ օլմագ, գանոն իճապընտան տրը։

—Պունուն իւզէրինէ, մահքէմէ ճանիպինտէն նէ՞ մուամլէ իճրա օլունուր։

—Կէրէք պիր թիւճճարրն, հաղը զերուրէթտէ օլտուղունա տաեիր, արդուհալ վէրմէսինէ, վէ կէրէք պիր վէ եախօտ պիր գաչ ալաճաղլը թաբաֆքինտան իբթիտա օլունմալրնա, վէհասրլ իֆլաս հէօքմիւ «թալէպ» իտիլմէսինէ մէպնի, մահ-

գեմէ ճանիկինոտէն, իֆլաս գարարը վերիլերեք, հէօքմ ու իլամ ամուվագդամէնէ։ Լրան վէ ինճրա օլունդէս։

—Ճրագվագդաթէն իլան վէ կոճրա օլունմասընն ալէպէլի նէ՞տիր։

—Ի՞նչ սէպէպ վարտը։ պիրինչիսի իյնապ իտէն ինճրաաթտաթանիլ պա իլթիճալ։ վէ ինչինճի սի տալիս իլերուտէ թանդիրամ իտիլերեք։ մի ֆլիսին (իֆլասչնա հիչբամ օլունան պօրճլունուն) թէճավիլեմ ու թէչետիլեեի պէյնէ իզթիտարը օլուպ, հալը իֆլասդա պուլունմասրը թէպէյլիսն էյլեմիյի թագտիրան, եվվելճէ վերիկիմիչ օլէն ինֆլաս հէօքմնա ֆէսխ ու իպթալ օլունուր։

—Թանդրդ ամը քիմնի՞ վէ նէ՞ սուրէթտէ ինճրա իտէրլեր։

—Մանչէմէ ճանիպինոտէն թանին պրէնրուան «վէնիլեր» քի պունդար՝ ինչնէֆեր զէվաթտան ի-պարէթ օլարագ, պիրինչ «ժիլ դօմիսէր» վէ տիկերլերինէ «սին տիչ» տէնիլիր։ Իրթէ մուսաթիէյի վէքիլլերը միֆլիսի ճէլպ վէ իսթինթագ ու իսթինվագ իտէրլեր։ Մի ֆլիսին տէֆթէրլերի իլէ, քեաֆֆեի մէվճուտաթ վէ մուսամլաթընը թահթը թէմէնիրե վէ-Լօնտէյի իտարէլերինէ ալըրլար։

—Մի՞ֆլիս օլան «քիմմ՝ մուսաիլէյհ վէքիլլերին տավէթինէ ի-ճապէթ իթթիզ, վէ հուզուրլարընա կիթմէզ իսէ նէ՞ ժուր։

—Դապիլ ռէֆեիլ տիր։ չիունքի, եվվելա ժաճքէմէ, պիր քիմսէնին ինֆլասընա հիչբամ իթտիյի վագրթ, եյնապը ճալե կէօրէ, օլ քիմսէնին ինա հայտ ու թէվգիֆինէ, վէ եաֆօտ ինֆլաս մուսամլէյի խիթամ պուլունճաեա տէկին։ Մահքէմէնին վէ մուսաիլէյհ վէքիլլերին, էմր ու թէնպիհաթ վէ ճէլպ ու տավէթ-լերինէ իթտաթ վէ ինճապէթ ի-տուպ, հազրը պուլունճաղընա տաեիր, գամի վէ միլթէպէր քէֆալէթէ բապթ օլունմասընա գարար վերմիչ, վէ պու գարար տախի, ոէրհալ ինճրա օլունմուչ օլուրսանիզ՞ թահթը քէֆալէթտէ օ-լուպտա, տավէթէ ինճապէթ իթմէկեն քիմսէ՝ հագգընտա մուսամլէյի ճէպրիյեե իսթիմվալ։ վէ հէման հապսխանէեե իտխալ օլունուր։

—Մի՞ֆլիսին իֆաեի տէնպէն (պօրճունու էօտէմէքտէն) ճէիզ պլուրը կիւն, նա՞սըլ մալիւմ օ-լուր։

—Մահքէմէ ճանիպինոտէն՝ թահ-գրգաթ ու թէտգիգաթ ինճրա օ-լունարագ, վէ ալճաղլըրընը իտ-տալարը նպազարը տիգգաթա ալընարագ, ըէսմէն «իսթանամէ» (բրօթէսթօ) քէչիտ, եաֆօտ տա-վա իգամէ իտիլիպ, «թալէպ» վուգու պուլմուչ իսէ՝ մէզբիր թա-լեպ թարիսլերինին էն էվվելքիսի-նե իթիպար օլունմագ իւզերէ, ինֆ-լասընն իպթիտասը կիւնիւ թախ-սիս ու թաեին գրլընը։

Մուսաիլէյհ վէքիլլեր՝ ինֆլաս մուսամլէսինի նէ՞ սուրէթլէ ինճրա վէ թէսվիյեե իտէրլեր։

(Մնացեալը էջ)

Գ. ԳԱՐԹՈՒԼԵԱՆ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՍԱՆ ՖՐԱՆՍԻՍԿՈ

Մուլթպիրի Ամսուսումուզ Պ. 03 Ռէֆալեան հֆէնտի թարաֆընտան իրսալինը հիմէթ օլունան 9 Նայրէ 1894 թարիխլու մէքթուպ տուր։

Սան Ֆրանսիսկո սէրկիսինին, խիլաֆը մէէմուլ մաղհարը բաղպէթ օլմամասը, պուրա մաթպուաթընճա չմէտաբը գիյլ ու գալ օլմուչ, վէ սէրկինին պէօյլէ պիր հալը էսէֆ իշթիմալէ տիւչար օլմասընը մուչիպ օլան էսապաբն պայլըճասը ըէվվելճէ տախի եազմըզ օլ-տուղում վէճհլէ պու հավալիտէ, ուսումէն ախզուիթալարա արըզ օլմուչ օլան տուրզունլուգ տուր։

Սէրկի իճրէթի տուխրլիեէ-աինին նարբմտօլար, եանի 13 զուրուչ բատտէսինտէ պուլունմասը տախի, էնալիճէ ֆէվզէլատէ իսթիչարա, օլունտուղունատան, ոերկիկ-նէ էէվմի տիֆխուլ իտէնլերին մդ-տարը, անճագ 4—5 պին քիլիտէ պարիզ օլմագտա, վէ եալընըզ էեա-լաթը միթճավիրէ, վէ ճէմիտա-թը միխթէլիֆէ սէքթէպ չակիրտա-լերինին ֆիբխուլինէ մախտուս օլան կիւնլերտէ թէմալա կիրանրն մդ-տարը 60—70 պինէ գատար չրգին մագտա տրը։

Մա մաֆիհ, զէվվարրն հէման գրմը քիւլխաբ, սէրկինին չանա-նը թէմալա օլան մաֆէլերինի սէյր ու զիեարէթլէ, իթթիֆա՝ վէ պիր չէյ տախի միգդարտա իթմէքտիրին մրֆարէզ ամ իթմէքտիրին պուլունտուգ լարընտան, սէրկինին թարիխի քիւչատընտան չիմտիրէ գատար եանի 3 արտան պէրուտախզուիթա-լարընն տուրզունլուգունուն նէթի-ճէսի օլարագ սէրկիտէ թէչհիրի էվվալ իտէնլերտէն հիչ քիմսէ էվ-վալընը սաթրգ նագտա թահվիլ իտէվմիչ, վէ էկէրչի եէնախնտէ պիր մրգտար նուգուտա վարը իսէ-անը տախի տիւքքանընն պէտէլի իճարընա, վէ մէդանրիճի զարուրի-եէի սաեիրեեէ վերմիչ օլտուղուն-տան իրզէրինդէն էլեէմ թէտա-րիքի էսապաբը մահչէթտէն քիլլի-եէն մահրում օլանլար, վէ պաղէն տախի աճ գալանլար պուլունտու-ղունուզ մէչհուտաթը վագտա իլէ թէէմին իտէպիլիրիմ։

Պիւթիրն ալէմի մէտէնիյեէթին պէլ խասսա մաղհարը բաղպէթի օլմաղլա պէրմագէր։ 900 պու գա-տար տէօնիմ վիւգարընտա պիր գաղի իւզէրինտէ թէէպա իտիլ-մէջ օլան Ծիգակօ սէրկիսինին, տու-խուլմէկէ իւճրէթի եայրընը 50 ան-թիմտէն իպարէթ իքէն անճագ Ծիգակօ սէրկիսինին ալթը պէօ-ենէյելիկինտէ եանի 160 տէօնիմ վիւսաթա մալիգ օլան Սան Ֆրան-սիսգօ քէրկիսի տուխուլիեէ իւճ-ըէթինին տախի միւճէրրեա սէրկի միւէրգիսի օլան գումբանեանրն թէէմինի մէնաֆի մագսատը իլէ պէր վէճհի մաարուզ եարբմ տօլար թայեին իտիլմէքինտէ ասլա իսա պէթ իտիլմէմիչ օլտուղու տէր քեար արը։

ԹԻՒՃԱՐԱԿԷ

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա բիւ-եացամըզտա մուսամլաթ էրէեիճէ ըէվճալը իտի, սէրթ պուզտալտան հիչ մէվրուտաթ վէ սաթըչ վուգու պուլմամըշ։ Վէ Վաշինգտան վէ Պալթիմորտան 20000 քիլէ Իպրայիլտէն 14000 քիլէ Ֆիլիպէտէն 6000 քիլէ Ենգարէտէն 1000 քիլէ եաուշագ պուզտալ Վիրուս իտէրէք, մահալը վիրուսինէ վէ տեեէրինէ կէօրէ, քիլէսի 14—16 զուրուշտան քեա միլէն ֆէրուսթ օլունմուչ վէ Կիրդա վէ Աղիմա պուզտայընտան մոնգու պուլան 25000 քիլէ մէվրուտաթ տախի՝ քիլէսի 15 3/4 զրշ։ ֆիյեաթլա քեամիլէն էլաէն չըգա-ըլմըշ։ վէ ֆիյեաթը 17 1/4—17 վէ 18—17 բարա բատտէլերինտէ պու-լունան մըսըր վէ չավտար իւզերի-նէ ախզուիթաեա թէսատիֆ ի-տիլմէմիչ տիր։

Պիլաքիս քիլէսի 7 3/4—8 զուրուչ-տան 5000 քիլէ արբա, վէ գըյեէ-սի 19—19 1/2 բարատան 80000 գըյ-եէ ատի եուլաֆ, վէ գըյեէսի 13 պուչուգ 14 բարատան 150000 գըյ-եէ քէրէք սաթըլմըշընը, էյի եու-լաֆը գըյեէսի 21 բարա իտիեօր։

Ունա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա զարֆընտա 6000 չուվալ կէլմիշ, վէ 5000 չուվալը սաթըլմըշ տրը։

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա ֆրա-սուլեա չնօխուտ, պագլա, քէթէն թօխուտու, քէնտիրտ խաշխաշ, ըա-մուդ եաղը, վէ գուչ օթու իւզէ-րինէ մուսամլէ կէօրիլմէմիշ, վէ գըյեէսի 70—71 բարատան Լիվը-բա իչին 400 չուվալ սուսամ սա-թըլմըշ տրը։

Գայլըճա իխրաճաթ էմմիտամը-զա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա թիֆ-թիք ֆուզերինէ ճիւպի ախզուիթա կէօրիլմիչ, վէ հիչ ճէհրի ցաթը-ամը, վէ գըյեէսի 130—135 պու-չուգ զուրուչտան 81—ատարգ, էճ-զաճըլարը զուլյանմըշը ճինսատէն Գարահիսար ափիսնու, վէ գըյ-եէսի 22 3/4—24 զուրուչտան 28 չու-վալ պէեազ Նիյոտ, Դայսէրիեէ, վէ գըյեէսի 16—19 3/4 զուրուչտան 34 չուվալ, սաբը Դայսէրիեէ Լիվ-ըէք, վէ գըյեէսի 6 1/4—11 զուրուչ-տան 52 չուվալ չըգընթը Լիվերէք, Դայսէրիեէ Նիյոտքի, ճէման եէ-քիճն 114 չուվալ քիմիրէ սաթըլ-մըշ տրը։

Իսքիրթօեա կէլինճէ՝ կէչէն հաֆթա զարֆընտա 38 վարիլ 96 տէրճէճէ Ֆիլատելֆիա 72 վարիլ տիկէր Բուտեա իսրիթօսու կէլ-միշ, վէ 38—39 գըյեէսի լիրա 103 զուրուչտան սաթըլմըշ տրը։

Գանթարիեէտէն, կէչէն հաֆթա 700 չուվալ գաֆէյէ կէլմիշ, վէ պէ-հէր 100 գըյեէսի 12 պուչուգ 14 պուչուգ լիրա ֆիլեաթլէ 500 չու-վալը սաթըլմըշ, վէ Թրքեեսթա-նէն վերուա իսէն 3500 չուվալ ֆէ-քերին 114—116 զուրուշ ֆիլեաթլէ 2500 չուվալը սաթըլմըշ։ Վէ հաֆ-թանրն նիհայեթինէ տօղրու, կէ-միսէն չըգարըլան 5000 չուվալ Բանկուն բիրինճինէ հէնուզ վիչ-թէրի զուհուր իթմէմիշ։ Վէ ժամ մէվրուտաթ վէ սաթըշընա թէսա-ուիֆ չօլունմամըշ իսէտե, պէհէր բանտրը 22—22 1/2 զուրուշ իթ-մէքտէ պուլունան կազ իւզերինէ ըէվճալը մուսամլէյ զուգու պուլ-մուշ տուր։

ԷՐԶՐՈՒՄ ՄԻՒՀԹԱՃԻՆԻ

Էրզրում վիլայէթի ճէլիլէսի միւհթաճիյնի էհալիսի իչին Տէր-սաատ Թատէն Թրապիզոնա սէվգ պուլյրուլան, վէ բէյտէրբէյ չէֆրի մէզքիւրէ վասրլօվմագտա օլան 60 պին քիլէ պուղտայ, վէ 40 պին քիլէ արբանընատրբէթի թէվզի վէ իթթաբընա տաեիր, պաղը թասամ-վուրաթ վէ միւլահազաթրն արզ-ըյա, Պաղը Ալի ճանիպի սամի-սինտէն իսթիյզան գըլընտըզ։ Վէ պու սէնէ տախի օլմատըզ հալտե Էրզրում, Կէչէն պէչ սէնէ գարֆընտաքի զախիրէլէր ֆիյա-թընը հատտը վանտաթիսի ալընա-րագ, անէլերին ճէմ վէ թախմիսի-լ, հասըլ օլանագ ֆիյեաթը վա-սաթի էսաս իթթիխազ իտիլմէս։ Կէրէք Բասինէրլէ Էրզրում զըրա-աթ պանդ մէվճուտարընը, վէ կէրէք զախիրէի միւրէթթէպէյի մէզքիւրէնին, պէհէր քիլէսինին էսմանը, պու սէնէնին վագթը հար-մանընտա ալընմագ իզզրէ, օլ ֆիյ-եաթլա, վէ պանդ մէվճուտունուն, թէէմինաթը նիզամիեսիյլէ, վէ զախիրէի միւրէթթէպէյին քէֆա-լէթի միւթէսէլսէլ իլէ, էնզիեաղ-տ միւհթաճ օլան էհալիեէ թօ-ուսմուգ վէ եէմէքլիք իչիւն իդ-բաղը վէ ֆագաթ պիր թագրմ մէօհթէքիրլերին, ֆուգարալի զիւ-բրաբ, վասիթա իտիներէք, զէխալի-րի ուճուզ ֆիեաթլա էլլերինէ կէ-չիրէպիլմէլերի կիպի, սուլ իսթի-մալաթ վուգուա կէլմէմէսինէ ի-թինա օրնամասը։ Վէ Ռուսեանրն Դարա օրման ճիհէթինտէն, Էրզ-ռում հավալիսինէ ՆԷՆգ իտիլէճէք զէխաեիրէտէն տախի, սէնէի հալինէ հազիրանը նիհայեթինէ դատար, մուվագգաթէն կիսմիւք ըէսմի ալընմամասը գարարլաշըրըլմըզը մալիում օլուպ, քէյֆիեէթ 30 մարտ սէնէ 310 թարիխի թէ-լեկրաֆնամէի տամի ճէնապը Սատարէթրէնգֆի իլէ՝ վիլա-եէթի միշարիֆէ հատա էմր ու-իշար պուլրոնմուշ։ Վէ սէճիլիսի փ-տարէի վիլաեէթտէ լարը կէլէն եշրաֆ վէ էրզասը վուգուֆը մէմ-կէքէթ տախի հազրը օլարագ հալտե, զախիրէի մէզքիւրէօֆ թագ սիմսարընա տեիտ մի զարլ բաթ պիլ ինճրա, նէթիճէի գարար-տա պէր մանճիպի թէլեկրաֆնա-մէի սամի, պու սէնէ տախիլ օլմա-տըզը հալտե, էրզրումճա 5 սէնէ-լիք զախիրէ ֆիեաթընն հատտը վասաթխինէ պիթթախմիս, պու-նլանան ֆիյեաթը ֆանանթի օլա-բագ պուղտաէրն պէհէր քիլէսի 19 վէ տրբանրն 11էր ղատան իղ-բաղ օլունմագ իւզրէ, էրզրում-պանդ չիպէճի մէվճուտանան 0-վանահիեէլերի վէ Բասինէր պանդ չիպէճի մէվճուտաճէ գա-զանխմէզքիւրուն էնզիեատ միճ-թաճիյնի էհալիսինին թօխուզ-ղանա հայտը, վէ խախսխաթը տա-քերիեէ իլէ, մէճազատէլէսինէ մի-սատտ պուլրուլան 15 պին քիլէ պուղտայ իլէ, Փրանգիզանան կէ-լեճէք օլան 10 պին քիլէ արբանրն ճիհէթի միւբէթթէպէլերինէ պա-տէլ իֆրազ իշարաթ վէ թահզը-զաթը տագզրտ իւզերինէ բիչնա-զարը իմինա վէ մագվանէնէ ա-լընան վիլաեէթին իհթիեաճաթը ումումիեսինին թէէմինի սօղթա-եի նազարընա կէօրիլէն իճապ վէճհէ, զախիրէի միւբէթթէպէ-տէն, էրզրնճան վէ Պանդիրտան ճագլարը բլյա Ռիզի գաղասը իչիւն 7 հեր պին քիլէ, վէ Ֆունուս վէ Բասինէր վէ Օվանա 5էր պին, վէ Իս-պէր վէ Պայպուրտ վէ Թօրթօմ վէ Թրեբանա 2 հեր պին քիլէ վէ քէ-քիմվ պին քիլէ պուղտայ վէրիլմէ-սի գարարլաշըրըլմըշ։ Վէ վէլիի-նիյմէթի պիմինէթիմիզ Բաթրշա-հըմըզ էֆենտիմիզ հազրէթլերինին, իչպու լութֆու ալիյալը ճիհան-բէնէնատէ։ Վէ չէֆգամքեարանէի թէպաբերվերանէլերինէ դարը, գուրա մէճհթաճիյնի էհալիսինին իչպու պուղտայանն աղաճագլարը մզգտարը գարիեէլերինճէ քէնտի-լերինին վէսայիթի նագլիեէլերիյ-լե, իւճրէթպիզ օլարագ թէրթիպ օլունան մահալլերտէն մէվճուտ օլ-տուգճա, ալըպ կէօթիրմէկէ մի-թէչէքիրէն միսարամ իտե ճէքլերի տերքեար պուզուլունմուչ օր-տուղունատան, վէ քէֆալէթի ֆիբ-թեաէլգէլէ փէչ վերիլէճէք գրընմ իչիւն թէրթիպ օլունան տէյնտե նէտալերի, էրզրումճա տերքեաթի թագ վէ իրմագ պուլունմուչ իտու-կինտէն, կէրէք Բասինէրլէ, Օվա-եա վերիլէճէք պանդ մէվճուտար-ընը, վէ կէրէք պունլարա մէ տի-կէր մահէլլերէ վերիլէճէք զէխա-եիրի միւբէթթէպէնին թօխում-ղուգ վէ եէմէքլիք իչիւն նուրէթի իթթաբը իհթիեաճ վէ սաաղէթ տաիրէսինտէ ճէրեեան էթտիրի-լիպ վէ խաթրը ու կէօնիլէ պա-զըմաերպ։ Էն զիեատ միւհթա-ճիյնէ թէզիլինէ, վէ զինհար-բա յիճիյլէ։ Խարիճատէն թօխումուզ վէ եէմէքլիք թէտարիք վէ իշթի-բասընա միճգթէտիր պուլունանլա-բա վէքիլմէմէսինէ, վէ զախիրէի միւբէթթէպէ հէնուզ Թրապիզոն-տան թէմամէն նազլ օլունմասը-ղընտան, վէ Թրապիզոնտան Պար-պուրտա վէ Պայպուրտտան Էրզ-ռում, եօլլարըն իսքանը, վէ վէ-սաեիթի նագլիեէնին թէտարիքի նիսպէթինտէ կէլմէքտէ ճլտուզուն-տանդ կիտիպ պիյհուտե պէքլէմէ-մէք իւզրէ, զախիրէ կէօթիւրէճէք մաչհէլլերին, հիչքիմմէթլերիյլէ, զախիրէնին մէվճուտ իտիլէճէկի մահէլլեր հիւքիմմէթինին պիմուչ խասէրէ, զախիրէնին վիճուտինէ մալիումաթ ալընտըգտան սոնրա, միւհթաճիյնատէն մահգու մագ-պուզ սէնէտլերինին ալազը, վէ մու-գապիլինտէ նէ գաստը զախիրէ վերիլէճիկինէ տաեիր մահէլլի ի-տարէ մէճկիսլերինատէն եէալերիտ-նէ մազգամաթ իթթաբըյլա, կէօնտէ-բիլմէլերինէ, վէ վէսայալի սաեիրէի լազըմէեէ միւթէտաեիր, հէր մա-հալլէ պաչգա պաչգա օլարագ, Բարաքը վիլաեէթի միշարիֆէ հատան թէրէկրաֆ վէ մուհարբէ-լաթը միվաղեհա թանթիր վէ թէէնիր պուզինլինտէ, վէ Օվանահիեէլրի միսարիրիք օլանինա, վէ Բասինէրի գաղասընրն թէվզիան թըտա, նիսպէթլէ էհէմմիեէթլի պիսլուսնոպպուլունա պինաէն, պուն-լարրէ եմրի թէվզիաթ վէ թագտի-մաթընն ծօլունտա։ Վէ վաֆլուգ սաեիրէսինտէ ճէրեեանընա նէգտ-ըէթ վէ տիզգաթ օլունմագ իւզ-ըէ, ֆանարի օլարագ ինճապ իտէն մէկմանրիյնի մահսուսէ թայեին սա-լյունուզ, սաեիրը ստանճագլարա գա-զալարտատա միճերրեպ վէ միքս-թագ իմ մէկմուլարընն թայեին, մահկիլերինե հավալե գըլընմըզտը։

Զէխաեերի միօրէթթէպէտէն, պուզտայընն պիր քիլէսի 57 զուրուչ-նա վէճտրբատա պու նիսպէթտէ գալի ֆիեաթլա մար օլտուգու հայ-տե, 19ար զուրուչտան պուզտայ։ Վէ 11էր զուրուչտան արբանրն միւհ-թաճիյնէ իգրազ օլունմասը հագ-գընտաքի միսասատէ, զամը մուգ-այլա արֆիաթը հաղրէթի ճիհան-ոտարինին սընուֆու թէպատի Ռա-հանէլերի հագլարընտա, հէմիշէ չատատա վէ բաեէկնան պզէլրուլան էլթաֆը մալանիհաեէյի մէրհա-մէթ քեարանէկերինին պալաթէնին օլաճագ պիր ինաեէթի ֆուզմա, վէ մէրհամէթի իպրեա օլտուգու էիւլ-լեճէ թասսիպ-օլանաճաղը պէտի-հիտիր։

Միւհթաճիյնէ հաեաթպախչա, վէ ուսումա զրպէթֆէրմա օլան, իչպու իհսանամը մուսամլեի թէ-պասաբէրվէքանէեէ գաձը։ Էրզ-ռումճա եէնիկէի ուսումիեէնին պիր գամ տանա, ինֆայի թէչէքիրաթ վէ ետաի տավաթ մէֆրուզէի ճէ-նապը խի աֆէթբէնդիհնէ տեմամ էյլէտիկլ մահալլի զաղէթասընտա օգունմուչ տուր։

Շեհրիմիզ թիւճճարընտան, պի-րիզ Տէրսաատէթ իլէ Թրիեէթէ պրաաբընտա վարար իյզէթմէք իւզ-ըէ, Թրիեէթէ թիւճճարընտան պիրիսկյէ ագտը մուգավէլէ իտէ-ըէք, նօգվէճ փարը գումբանեա-լարընտան պիրիկինտէն իսթիճար գըլընան վարօրլար, իւլ իւլ պաշ-լամըշ օլտուղունատան, Լօյտ գումբանեասը տախի, ըէգապէթէն, Տէրսաատէթ իւլ Թրիեէթէ արա-սընտաքի եօլճու վէ ֆէչհա նագլի-եաթընա մախսուս Թաքիֆէեի 100 տէ 30 թէնգիլինէ գարար վերմիշ տիր։

—Սինօպտա սիւլիւպան տէրբէ-ճէտէ, վէ Պօլատատա տախի, սու-ըէթի ուսումիեէտէ, էհալինին ինֆ-լուէնցա խասթալըզընտան մուզտա-ըրպ օլտուգլարը, վէ վէֆիեաթընն համտ օլսուն ճիւզիւ պուլունտու-ղու պիկիբիլիմիշտիր։

—Կէչէն բազար էրթէսի կիճէ-սի, եօտէմիշտէքի Բուամ քիլիսէսին-էն աթէչ զուհուր իթմիշ իսէտե, տեքճալ ապասարբըլմըշտը։

—Մ՝ նակէլմաքէրս, ճիւմատ էր-թէսի կիւնի Լվբբատան չէհրի-միզե կէլմիշտիր։

—Բրիլթինանրն Լիվաչա քէօ-եիւնտէն, Միթօնուն 80 եաշընտա պուլպգնան գային բէտէրինի, թա-պանճա իլէ թէլէֆ իթմիշտիր։

—Մաղնիսատա Բ. Պագբրճի օղ-լու նազմ գամթատաեիտ օլուպ, Ֆի-նիքս նամ եունան սիկուրթա չիր-քէթինտէ պին Ֆրանսըզ լիրասընա մուզ ալեեա պուլունան սու տեեիր-մէնի չէհրի հալին 6նճը կիւնիւ միւհթէրեք օլմուշ, վէ խասարաթը վագտա 3 պին 500 լիրատը միւ-թէճամիւզ պուլունմուշտուր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ իզմիր-

տէ Սէրվիլի թէբէտէ պիր թարլա-
սա պիր ինսան ճէսէտի պուլմուն-
մուշտուր։

—Մարտըն 22ինճի կիճէսի, կէ-
րէտէնին Ուլաշլար գարիեսինտէն,
Վէլի օղլու Իսմաիլ էֆէնին խանէ-
սինէ գաստէնաթէշ գօնուլարագ,
իթթիսալինտէքի իքի խանէ իլէ
եանտրողը, վէ միմանլէյհին կէնճ
պիր կէլինի տախի ամէշլէր իշին-
տէ եանրպ վէֆաթ էյլէտիկի պիլ-
տիրիլմիշտիր։

—Պահրիեէ զ օլաղալարընտան,
Նագուպ աղա բազար-կիւնիւ պահ-
րիեէ դրշլաեի Հիւմաեունունտան
խանէսինէ ավտէթինտէ վէֆաթ
իթմիշտիր։

—Էվվէլքի կիւն Այիսթեֆա-
նոստան Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ
օլան 15 նօմէրօղու գաթար, պիր
գաղա կէշիրմիշ տիր, շէօղլէ քի,

Գաթար եէտի գուլեէ մուվա-
սէլէթ էյլէտիկի սըրատա, եիւք
վակօնլարը ժանօվրա իճրա էյլէր
իքէն, մէգքիւր վակօնլար իլէ, իս-
թանպօլ ճիհէթինտէն կէլէն պիր
թըրէն արասընտա միւսատէմէ վու-
գու պուլմուշ, վէ եիւք վակօնլա-
ընտան իքիսի, զաեէթ շիտտէթլէ
եէնի գաբուեա գատար կէլմիշ, վէ
պուրատա տախի թէքրար պիր
միւսատէմէ վուգու պուլարագ,
վակօնլարտան իքիսի բարշալանմըշ
տըր։

Շու իքի միւսատէմէ էնանասը-
տա, ինսանճա թէլէֆաթ վէ սա-
գաթլըգ օլմամըշտըր։

—Ֆրանսանըն Լիոն պէլտէսի
սէրկիսի էվվէլքի բազար կիւնիւ
քիչատ օլունմուշ տուր։

—Թօբխանէտէ թիւթիւնճիլիք
իտէն Ստեփան նամընտա պիրի էվ-
վէլքի կիւն Գալաթա ճատտէսին-
տէն միրուր իթմէքտէ իքէն Լիո-
նիտի իսմինտէ պիր եանքէսիճի
ճէպինտէքի քէտէ տերունինտէ
պուլունան 200 ղուրուշու միւթէ-
ճավուզ ագշէսինի չարբարագ ֆի-
րարա թէշէպպիս էյլէմիշ իսէտ
մէյտան վէրիլմէեէրէք տերտէսթ
իտիլմիշ տիր։

Լէտէթ թէհարրի ագշէլէր իւ-
զերինտէն զուհուր իթմէքլէ մեր-
գումուն ինքիարա մէճալի գալմա
եարագ իթիրաֆի ճիւրմ իթմիշ,
վէ պա ժուրնալ Պէյօղլու միւթէ-
սարըֆլըղընա կէօնտերիլմիշ տիր։

—Կէչէնտէ Լոնտրատա միւպա-
եա օլունարագ, Տէրսաատէթ լի-
մանընա կէթիրիլմիշ օլան Բալէ Ռո-
սեալ նամընտաքի վաքօրուն, պու
քէրրէ իսմի պա իրատէի Սէնիեէի
հազրէթի Բատիշահի Թայիֆ թէս-
միեէ իտիլմիշ տիր։

—Մէշհուր գացա խրրսըզլարըն
տան օլուպ, հալը ֆիրարտէ պու-
լունան, Թաթավլալը Սթավրօ պու-
քէրրէ Պապը Զապթիեէ սէր թէ-
հարրի մէէմուրու ըրֆ։ Զինի
էֆ։ Թարաֆընտան տերտէսթ ի
տիլիպ իւզերի արանլըզգտա ըս
գարբէլա վէ սաեիրէ զուհուր իթ-
միշ տիր։

—Մարթինի Թիւֆէնկինին պա
զը մէրթէպէ թաատիլի սուրէթիյ
լէ, Թիւֆէնքճի ուսթասը Սալէհ ա
գա Թարաֆընտան իճատ իտիլմիշ
օլան պիր ատէտ նէվ ուսուլ Թիւ-
ֆէնկին ժանգուրու տէգայիզ նի
շուրու հազրէթի Զըլլուլլահի պուլ
ըուլմագ իւզրէ, արզը աթէպէի
ֆէլէքմէրթէպէի ճէնապը Թաճատ-
ըի գըլընմըշ օլտուղու իշիտիլմիշ
տիր։

—Մաքրիքէօյ սաքինլէրինտէն
պալըգճի Կարապետին 12 եալընտա
պիր օղլու, գարեէի մէզքիւրէ
տէ Բասգալեա մինասէպէթիյլէ
բէվօլվէր աթմագտա իքէն, չը
գան գուրշուն սոլ էլինին ավու-
ճունա իսապէթլէ, ավուճունու բար
չալամըշտըր։

—Սիվասլը Սերովբէ նամընտա
պիրի, բազարբերթէսի կիւնիւ Բան
կալթիտէ երմէնի մէզարլըզընտա
թապանճա աթմագտա իքէն-չը-
գան պարուրթ սաղ էլինէ թէսա-
տիւֆ իտերէք զիեաատէսիյլէ եա
բալամըշ, վէ պիր բարմաղընըն պի
րիսի տախի գօրմուշտուր։

—Նագէլի պէլէտինէ թէպա-
պէթինէ, մէքթէպի Թրպպիյէի
Միւլքիեէտէն մէէզուն ատգթ։ Տի
միրի էֆ։ Թայեին օլունմուշտուր։

Ռզմիրտէ պուլունմագտա օլան
Սաատէթ զազէթասը միւտիրի իւ
զերլու էօմէր Նէվզը էֆ։ բազար
կիւնիւ չէհրիմիզ կէլմիշտիր։

—Ադնամ բիսուլմունուն պիր
թէէխիր խազինէի ճէլիլէեէ իտա-
լի, մայիեէ նէզարէթի ճէլիլեանն-
տէն թաամիմէն, վիլաեաթը Շա-
հանէեէ էմր ու իշար պուլրուլմուշ
տուր։

—Սալթանաթը Սէնիեէ իլէ Ռու-
սիա արասընտա տերտէսթի միւ-
զաքէրէ պուլունան մուահէտէի
թիւճարիեէնին մուգատէմաթը
հազրլանմըշ իսէտ, Սալթանաթը
Սէնիեէ իլէ տիւվէլի սաեիրէ արա-
սընտա ագտ օլունան մուահէտաթ
մէվզրի թաթպիգէ գօնուլմատըգ-
ճա, մուահէտէի մէզքիւրէնին մէրի
օլմաեաճաղը Ռէթրէսպուրկտան
պիլտիրիլմիշտիր։

—Պուլկարիսթան իսթիգբազը
ախիրի թահվիլաթընտան 32 միլ-
իօն ֆրանգլըգ թահվիլ ալմըշ օլան
հէյլեէթի սարրաֆիեէսինին, 100տէ
3 գատար պիր թիճարէթ թէվզի
իթմիշ օլտուղու Վիէննատան պա
թէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշտիր։

—Էօտէմիշ տախիլինտէ քէշֆ օ
լունան ճիվզ մատէնի իմթիեազը
նըն, իզմիր թիւճարընտան կարա
պետ վէ Աբթին Պօյաճեան վէ տա
վա վէքիլերինտէն Վահան էֆ։լէրէ
իթնէլընա տպեիր իրատէի Սէնի
եէի ճէնապը Բատիշահի չէրէֆ միւ-
թէալիւզ պուլրուլմուշ տուր։

—Իսվէճ-Նօրվէճ սէֆիրի ճէ-
նապէրի ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ
եալօվա գաբլըճալարընա կիթմիշ
տիր։

—Պիկա վէ Գաբասի օրման սէր
միւֆէթթիշլիկինէ Գասթամունի
վիլաեէթի սէր միւֆէթթիշի իզզ։
Զիւհտիւ էֆ։ վէ վիլաեէթի միւշա
ըիլէյհա սէր միւֆէթթիշլիկինէ,
Գօնեա վիլաեէթի սէր միւֆէթ
թիշի ֆէթ։ Կարապետ էֆ։ Գօնեա
սէր միւֆէթթիշլիկինէ տախի, Ա
տանա իքինճի սընրֆ միւֆէթթիշ
լէրինտէն օլուպ, վիլաեէթի միւ
շարիլէյհա օրման միւֆէթթիշի
վէքեալէթինտէ պուլունմուշ օլան
Հիւսէյին էֆ։ Թէրֆիէն Թայեին
գ ըլընմըշ տըր։

—Աքքեա վէ Նապլուս սանճագ
լարը պէլէտիեէ տայիրէլէրինին սէ
նէի հալիեէ վարիտաթը մուխամ
մէնէսի 796016 ղուրուշա պալիգ օլ-
մուշ տուր։

ՏԷՐՕԱԱՏԷԹՏԷ ՎԷՅԻԵԱԹ

Մարտըն 9 ունճու կիւնիւնտէն
15ինճի կիւնիւնէ գատար, Տէրսա
ատէթ վէ ճիվարընտա, պիր հաֆ-
թա զարֆընտա հէր նէվ խասթա-
լըգտան վուգուա կէլէն վէֆիեա
թըն մըգտարը պէրվէճհի աթի տիր։

	էրքէք	գատըն
Իսլամ	83	84
Խրիսթիեան	52	45
Մուսէվի	7	9
	——	——
	142	138
Ճէման եէքիւն		280

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ ԶԷԼԶԷԼԷՍԻ

Աղրիպօզ ատասընտա քեալին,
Խալքիտա գասապասընըն ուղրա-
տրղը խասարաթը 1 միլեօն տր-
բահմիտէն զիեատէ օլտուղու կի-
պի, եալընըզ Լիվանաթա գարիեէ-
սինին տախի, զիեանը 1 միլեօն տր-
բահմի գատար իտուկի Եունան
զազէթալարընտա օգունմուշտուր։

Աղրիպօզ ատասընտա Մէսաբ
նամ տաղ չէօքմիշ վէ գանտիլ
տաղընտան զաեէթլէ ճէսիմ գա-
եալը եուվարլանըպ, տէնիզէ տիւշ
միշ, վէ ատէթա պիր ատա թէշ-
քիլ իթմիշտիր։

Թէպ պէլտէսինտէ եէր եարը
լըպ, մէվճուտ էպնիեէ 3 մէթրօ
տէրինինքիքտէ աշլան չուղուրլար ի
չինէ տիշէրէք նապուտ օլմուշ
տուր։

Ոն խապէրլէրէ կէօրէ, Տուլէ-
մի նամընտա պիր քէօյ տախի քեա
միէն խարապ օլմուշտուր։

ԲԻՍԱՑԱ.

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Ապրիլ 20

Գօնսօլիտէ	Ղրշ	փրայ
Պու սապահ աշլրը	26	12
Սէրի Ա . . . . Լ. Ի.	59	50
» Գ . . . . » »	36	87
» Ս . . . . » »	24	62
Թահվիլաթը Օսմանիյէ.	95	
Շըմէնտիֆէր Ֆր.	109	3/4

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Պանգ Օթման. . . Լ. Օ.	635	62
Գրէտի Լիոնէ . . . . . »	745	
Ռէժի . . . . . » »	19	13
Թրամվայ Լր	580	

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱՆՍԱՐԸ

Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան	Ղշ	Փ.
Սիմ մէճիտիյէ	108	
Մէթալիք	97	
Պէշլիք	102	
Ալթըըզ	102	5
Ղուրուշլուգ	102	
Զայրէկ	107	5
Եիւզլիք	101	
Ինկիլիզ լիրասը	110	11
Ֆրանսըզ »	87	22
Բօլ	90	
Թասֆիկնէ	15	
Գաբզոն գանիմէսի . .	8	49

ԳԱՄԱԻՕ

Լոնտրա	110	
Փարիզ	22	92 1/2

ՏՕԳԹՕՐ Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ ԷՖ.

Պէյօղլուտա թէպէ պաշընտա
իթալեա սէֆարէթխանէսի իթթի-
սալինտէ վագը Տանտ Ռիա բասա-
ժընտա իդամէթ իթմէքտէ օլուպ,
հէրնէվի քէյֆսիզլիքլէրին թէտա-
վիսինէ վէ ալէյհինուսուս իտարա վէ
վէ ալաթը թէնասիւլիեէ վէ սինի-
րէ ատեիրէ մէրազէ պագմագտատը-
ը, վէ հաֆթատա իւչ կիւն եանի բա
զարէրթէսի, շարշէմպիհ վէ ճիւմա
կիւնլէրի ալաթուրգա էօլլէնտէն
սօնրա սաաթ 7տէն 10ա գատար
քէյֆսիզ գապուլ իտիպ, վէ բէնճ
շէնպիհ կիւնլէրիտէ, մէզքիւր սա
աթլարտա խայրաթ պագմագտա
տը։

Տօքթ. Տաղաւարեան էֆ. սալը,
բէնճշէնպիհ վէ ճիւմա իրթէսի
կիւնլէրի սաաթ 3տէն 4է գատար,
Պահճէ գաբուսունտա Մէրամէթ.
ճեան էֆ. էճզախանէսինտէ խաս
թէկեան թէտավի իթմէքտէտիր։

ՂԱԵԷԹ ԱԼԷԱ ՕԻԿԱՐԱ ՔԵԱՂԸՏԸ

Սիկարա քեաղտճըլըղընտա քէս-
պի չէօհրէթ իթմիշ օլան Սամիկ է-
ֆէնտի Պարտիզպանեան, պու քէր-
րէ ղաեէթլէ ալէա վէ ինճէ, վէ
գաբաղը իւզերինտէ միւխթէլիֆ
բոսթա բուլլարը բէսիմլէրինի հավի
նէֆիս պիր սիկարա քեաղտը մէյ-
տանէ չըգարմըշ օլտուղունտան,
քեաֆֆէյի էհլի մէրագլըլարըն իս-
թիմալլէրինի տավէթ իտէրիզ։

Սաքըլան մահէլլէր

Պէօեիւք տէբօսու Ռիզա Բաշա
խանընտա Ս. Ղ. Պարտիզպանեան
մաղազասը։

Պէյօղլունտա պիզիմ թէաթ-
րոնուն սըրասընտա Թիւթիւնճիւ
Մարգարեան էֆ.ին 164 նօմէրօ
տիւքքեանընտա։

Գալաթատա Գօմիսիօն խանը ալ-
թընտա վագը Մ. Վրոյլուն մաղա-
սը։

ՖԻՐՈՒԴՈՒ ԷԼՖԱԶ

Լիսանը Օսմանիտէ միւսթամէլ
պաղը քէլիմաթըն մանաի մէվզու-
ասըյլա, պէյնէլբինտէքի ֆիրու-
գու միւհիմմէեի կէօսթէրիր, պա
լէատէքի նամ իլէ։ պու քէրրէ
պիր էսէրի միւֆիտ նէյզը օլունմուշ
տուր։

Շիմտիեէ գատար, ալէմի մաթ
պուաթը Օսմանիեէտէ պիր միլի
տահա նէյզը օլունմամըշ օլան պու
էսէր, պիրինճիլիք չէրէֆինի հայիգ
օլուպ, հէր քէլիմէնին պէյնինտէ
քի ֆարգլար սախի, մէշահիրի իւ-
տէպա վէ շուարանըն էնֆէսի ա-
սարընտան իսթիշհատ սուրէթիյլէ
կէօսթէրիլմիշ օլմաղլա, միւթալէա-
սը։ Թիւրքճէ ինչա վէ քիթապ-
թէ հավէսքեար օլան քիմսէլէրէ
էլզէմ տիր։

Մէճմուի 130 սահիֆէեէ գա-
րիպ օլտուղու հալտէ, պահա՝ը
5 ղուրուշ տուր։

Պայլըճա մէրքէզի թէվզիի, Նու-
ռու-Օսմանիեէ ճատտէսինտէ քի
թապխանէի մարիֆէթ օլուպ, Պա-
պը Ալի ճատտէսինտէ տիկէր քի-
թապճրլարտա տախի պուլունուր։

ԿԷՆՃԼԷՐԷ ՀԷՏԻՑԵԼ

ԹԻՄՕԹԻ ԹԻԹԳՕՄ

վէ սաեիր մէշահիրին ասարընտան
թէրճէմէ օլունմուշ տուր

Միւթէրճիմ վէ ճամիի
Ս. Գ. Ցարուրիւնեան

Մատթէոսեան մաթպաասընտա
թէմիզ քեաղըտ իւզերինէ կիւզել
ճէ թապ իտիլմիշ օլան, վէ 215 սա
հիֆէէէն իպարէթ պուլունան պու
քիթապ, էօլլէ ալէսսէվիյեէ միլլէ
թիմիզտէ պիր գաչ սենէտէն պէրու
մա թէէսսիւֆ վէ մա հիճապ կէօ-
րիւլմէքտէ օլան ճահիլճէ վէ ախ-
լագ պօղուգլուղու թօհումարը վէ
գաբը գըզ լաղըրտըլարը իլէ տօլու
պուլունան էսէրլէրէ պէնզէմէեիպ,
անճագ միւֆիտ վէ հիւսնի ախլա-
գա մուվաֆֆըգ ֆիքիրլէր վէ նասի
հաթլար իլէ մէմլու պուլունտու
ղունտան, միւէլլիֆինի վէ միւթէր-
ճիմինի թէպրիքլէ պէրապէր հէր
քէսին օգուտեուպ իսթիֆատէ էյ-
լէմէսինիտէ արզու վէ նասիհաթ ի
տէրիզ։

Մէզքիւր քիթապճըգ Ցէէր ղշ-
սաթլըլմագտատը։

Ա Զ Դ

Սիկառի ընտիր թուղթ
Սեփհականութիւն
Ազգ. Ս. Փ. Հիւանդանոցի
կեդր. վաճառատուն Մ. Շիրինեան
Պոլիս Սուլթան Համամ,
աղբիւրին քով թիւ 10—14—16

ՊԱՏԿԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ գործոյ Դ.
մասն հետեւեալ բովանդակու-
թեամբ.

Ցաւելուած.—Ց. Դուրգեն
Համառօտ Պատմ. Հայ Մատենա-
գրութեան.

Ա. ԺԱՄԱՆԱԿ. Գողթակ երգք.
Բ. ԺԱՄԱՆԱԿ. Մուտք.—Ս. Սա-
հակ Պարթեւ.—Մ. Մեսրոպ Մաշ-
տոց.—Գիւտ Հայ ալփաբիտաց.—
Երէց Թարգմանիչք.—Ոսկեդար.—
Գործք Երէց Թարգմանչաց։

Գին 100 փարա

Կեդրոնատեղի գրատուն Պաղ-
տատլեան Կ. Պոլիս Սուլթան Հա-
մամ 14։

Կը գտնուի նաեւ ամէն գրավա-
ճառաց քով։

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱՐԱ ԵՈՒՎԱՆ

Իտարա եօլու, պէօյրէք, գում,
մէսանէ վէ ալէսթը թէնասիւլիեէ
խասթալըգլարը իլէ, իլէլը էֆրէն-
ճիեէ վէ տէրի խասթալըգլարընա
մախսուս տօգթօր։

Գալաթատա Այնալը լօգանթա-
սը գարշըսընտա ֆօթօկրաֆխանէ-
նին տէրունինտէ սաաթ 6տան 11է
գատար։ 48—24

ԹԱԼԻՄԻ ԳՐԱԹ

Պիրինճի գըսմը, եիրմինճի թապ,
Ֆիյ 100 բարա

Միւսահիհհի. մուալիմ Նաճի
Միւէսսիս վէ միւրէթթիպի, քիթապը
Առաքել

Վէ մէգքիւր քիթապըն իքինճի գըսմ
օնունճու թապ

Բէզալիք Ֆիյ 100 բարա

Օսմանլը մէքթէպլէրինտէ օվ-
զունմագտա օլան պու քիթապ-
ներ զաեէթլէ կիւզել նազրէթաէ
վէ ալէա քեաղըտ իւզերինէ թապ
իտիլի գ եալընըզ 100էր բանաեա
սաթըլմագտատ, վէ բէք չօգ գ օլաֆ
անլաշըլըը, վէ ատտապ ուախլէաթը
հասէնէեէ տաեիր նասիհաթ վէ
մալիումաթը միւֆիտեի միւնաէֆի-
պուլունտուղունտան, քեաֆֆէեի
սիւպեան մէքթէպլէրիմիզտէ գը
բաաթ իթթիրիլմէսինի խասէթէն
նասիհաթ վէ արզու իտէրիզ։

Մէզքիւր քիթապընէ մէրթէբէ-
պէ նաֆի օլմասընա, մէրհում միւ-
ալլիմ Նաճի էֆէնտինին գալէմի
բիւր չէրէֆինտէն կէչմիշ օլմասը-
ա, եիրմի վէ եիրմի պիրինճի տէ-
ֆա օլարագ թապ իտիլմիշ պուլ-
ունմասը, գաթ էն տէր գաթ չէ-
հատէթ իտէպիլիր։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

Օրիորդ Սաքենիկ Հայեպլեանի
ՖՈՒԱՆՍԵՐԷՆ ԲԵՐԱԿԱՆՆ
Նուվել մեքօտ
Ալֆապէք Ֆրանսէզ
Դիմել առ Ս. ԴԱԻԹԵԱՆ
Գին 2 ղուրուշ

Պու Ֆրանսըզճա քերական բէք
կիւզել տիր։ Միւէլլիֆի Օրիորդ Հա-
յեպլեանը օլ պապատ թէպրիք ի-
տերիզ։

ԻԼԱՆ

Սապրդ Մամուլուն սահիպլի իմ-
թիեազը Այվազեան Գէորգ էֆէնտի
7—8 սէնէտէն պէրու Գալա-
թատա Ռէնճէշնպիհ բազարընտա
Իբոի խանընտա պիր մաղազա քիւ-
շատ իտուպ, հալիս Պօհչա ատասը
վէ Գէրգ Քիլիսէ շարապլարը վէ ա-
լէա Իզմիր մաստիքալարը վէ Պրու-
սա տիւզլէրի վէ խալիս գօնեաք-
լարը զէյթին վէ զէյթին եաղլարը վէ
սաեիրէ սաթմագտա օլուպ, մէզ-
քիւր մաղազաեա թէշրիֆէ բաղ-
պէթ պուլուրան զաթլար հէր հալ-
տէ մէճմուուն վէ խօշնուտ օլաճագ-
լարը կիպի, պունլարտան մատտա
մէզքիւր մաղազատա խասթա խ-
լիւն ղաեէթ էսկի վէ ֆաեիտէլի
շարապլար տախի պուլունմագտա
օլտուղու իլան օլունուր։

Պաղչէ գաբուսընտա ճէլալ պէյ խա-
նը իթթիսալինտէ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ վէ
ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ էֆէնտիլերին 10 նիւ-
մէրօլու իտարէ չաեը նամ մաղազալա-
ընտա ճավանըն վէ Զինին էն ալէա
վէ նէֆիս չայլարընտան քիւլիյէթլի
սըփարըշլար կէլմիշ տիր։ Պունլարըն
լէզզէթի, նէֆասէթի, հասսիյէթի
վէ էհվէնիեէթի ճիհէթի իլէ հէրքէս
ըէգապէթ իթմէքտէ վէ բազարըղա
մահալ պըրագմագսըզը միւշթէրիլէր
մէմնուն իտիլմէքտէ տիր։

Մէզքիւր չայլարտան մէմալիքի Շա-
հանէնին պիլ ճիւմլէ չայճը տիւքքեան-
լարընտա պուլունուր։

Պալատէքի ալէսմաթը ֆարիգանըն
չըգմըշ օլան թագլիտինտէն սագբէճլը
բագ թավսիյէ էտիլիր։